

**РІШЕННЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ
ПРО ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ**

Спеціалізована вчена рада ДФ 58.082.039
Західноукраїнського національного університету
Міністерства освіти і науки України, м. Тернопіль
прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії

Мартинюку Юрію Володимировичу

з галузі знань 08 – Право

на підставі прилюдного захисту дисертації

«Захист суб'єктивних цивільних прав у договірних зобов'язаннях»

за спеціальністю 081 – Право

16 лютого 2024 року

Мартинюк Юрій Володимирович, 1976 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 1998 році Київський національний університет імені Тараса Шевченка за спеціальністю «Міжнародне право» та отримав кваліфікацію «спеціаліст міжнародного права, референт-перекладач з англійської мови». У 2017 році закінчив Національну академію державного управління при Президентові України за спеціальністю «Управління суспільним розвитком» та отримав кваліфікацію «магістр управління суспільним розвитком».

З 15 лютого 2023 р. здобувач працював на посаді заступника корпоративного секретаря Служби корпоративного секретаря в акціонерному товаристві «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України». На даний час обіймає посаду корпоративного секретаря Служби корпоративного секретаря того ж акціонерного товариства.

Дисертацію виконано в Західноукраїнському національному університеті Міністерства освіти і науки України, м. Тернопіль.

Науковий керівник Слома Валентина Миколаївна, докторка юридичних наук, професорка, Західноукраїнський національний університет Міністерства освіти і науки України, професорка кафедри цивільного права і процесу.

Здобувач має 13 наукових праць, з яких: 1 монографія, 4 статті у наукових фахових виданнях України, 1 – у закордонному виданні, 7 праць апробаційного характеру у тому числі:

1. Мартинюк Ю. В. Захист суб'єктивних цивільних прав учасників договірних відносин: проблеми теорії та практики: монографія. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2022. 236 с.

2. Yurii Martyniuk. Preventive protection of civil rights in contractual obligations. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2021. № 3. P. 168-172.

3. Мартинюк Ю. В. Правова природа права на захист суб'єктивних цивільних прав у договірних зобов'язаннях. *Нове українське право*. 2021. Вип. 4. С. 258-263.

4. Мартинюк Ю. В. Визнання незаконними рішення, дій чи бездіяльності органу державної влади, органу влади Автономної Республіки Крим або органу місцевого самоврядування як спосіб захисту прав учасника договірних зобов'язань. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 6. С. 122-125. URL: <http://www.lsej.org.ua/index.php/arkhiv-nomeriv?id=151>

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

Лукашевич-Крутник Ірина Степанівна, д.ю.н., професорка, завідувачка кафедри цивільного права і процесу Західноукраїнського національного університету; зауважень немає.

Москалюк Надія Богданівна, д.ю.н., професорка, професорка кафедри безпеки та правоохоронної діяльності Західноукраїнського національного університету. *Зауваження*: 1. Аналізуючи альтернативний неюрисдикційний захист цивільних прав у договірних зобов'язаннях, автор значну увагу приділив питанню медіації. Були наведені приклади із іноземного досвіду правового регулювання цього способу врегулювання спорів, зокрема, Великобританії,

Італії, Німеччини та Швейцарії. Попри схвальну оцінку глибини дослідження стосовно медіації, вважаємо, що вартим уваги було б також питання медіаційного застереження в договірних відносинах, адже останнє здійснює прямий вплив на захист порушених, оспорюваних або невизнаних прав.

Зайцева-Калаур Інна В'ячеславівна, к.ю.н., доцентка, доцентка кафедри цивільного права і процесу Західноукраїнського національного університету.

Зауваження: 1. Одним із допустимих загальних способів захисту прав учасників договірних відносин дисертант розглядає визнання в учасника суб'єктивного права. Як приклад, у роботі розглянуто право зберігача продати річ або її частину, якщо річ пошкоджена або виникла реальна загроза її пошкодження чи інші обставини, що не дають змоги забезпечити її схоронність, а вжиття заходів з боку покладавця очікувати неможливо та право повіреного відступити від змісту доручення, якщо цього вимагають інтереси довірителя і повірений не має можливості попередньо запитати довірителя (с. 126-127).

Безумовно такий спосіб захисту у вказаних договірних моделях є допустимим, однак переосмислення потребує його ефективність. Застосування цього способу захисту учасником абсолютних правовідносин дозволить не тільки усунути правову невизначеність щодо належності йому суб'єктивного права, але і відкрити можливість здійснювати це право шляхом власної активної поведінки. У договірних правовідносинах здійснення права управомоченою особою опосередковується виконання обов'язку зобов'язаною особою. Таким чином, захист права управомоченої особи необхідно фокусувати не на визнанні у неї права, а на доказуванні обов'язку у боржника.

Кот Олексій Олександрович, д.ю.н., професор, член-кореспондент НАПрН України, заслужений юрист України, в.о. директора Інституту правотворчості та науково-правових експертиз Національної академії наук України. *Зауваження:* 1. На с. 100 дисертаційної роботи автором на основі критерію форми захисту запропоновано класифікацію засобів захисту цивільних прав у договірних зобов'язаннях, у межах якої вони поділяються на:

а) засоби захисту, які застосовуються в межах юрисдикційної форми захисту, куди слід включати усі різновиди звернень із матеріально-правовими вимогами про захист цивільних прав у договірних зобов'язаннях (позовні заяви, заперечення проти позовів, клопотання, заяви, скарги та ін.), та б) засоби захисту, які застосовуються в межах неюрисдикційної форми захисту, куди включаються усі різновиди звернень суб'єктів договірних правовідносин з матеріально-правовими вимогами в рамках самостійної протидії неправомірним посяганням на їх права безпосередньо до осіб, які здійснюють такі посягання, або в рамках здійснення альтернативного врегулювання спорів. При цьому дисертант залишає поза увагою конкретизацію неюрисдикційних засобів захисту, а зважаючи, що особливостям неюрисдикційної форми захисту суб'єктивних цивільних прав у договірних зобов'язаннях присвячено самостійний підрозділ 3.2, доречним було б здійснити деталізацію засобів захисту, що застосовуються у процесі неюрисдикційного захисту, наприклад, проаналізувати особливості таких засобів захисту, як договір про проведення медіації чи позовна заява при зверненні за захистом договірних прав до третейського суду, що, безумовно, збагатило б теоретичну складову дисертаційного дослідження.

2. На с. 173 дисертантом пропонується форму захисту цивільних прав у договірних зобов'язаннях розглядати як систему незаборонених законом впорядкованих процесуальних та/або процедурних заходів, що вчиняються компетентними суб'єктами владних повноважень або безпосередньо учасником договірного правовідношення, чиє суб'єктивне право зазнало неправомірних посягань, з метою його захисту, у тому числі припинення порушення, невизнання, оспорювання цього права, усунення загрози його порушення, відновлення можливості його здійснення або ліквідації негативних наслідків, завданих посяганнями на цивільне право у договірному правовідношенні. В цілому позитивно сприймаючи запропоноване автором визначення поняття форми захисту, між тим, на наш погляд, така ознака процесуальних та/або процедурних заходів, що складають форму захисту, як незабороненість

законом, властива здебільшого різновидам неюрисдикційної форми захисту, зокрема, самозахисту, медіації, консиліації тощо, правила здійснення яких є більш ліберальними та диспозитивними у порівнянні зі здійсненням захисту в межах юрисдикційної форми, зокрема, в судовому чи адміністративному порядкух, що вимагає чіткого імперативного дотримання законодавчо встановлених процедур у силу публічного характеру такої правозахисної діяльності. Зазначені аспекти є важливими та заслуговують на уточнення в дослідженні.

Банасевич Ірина Іванівна, к.ю.н., доцентка, доцентка кафедри цивільного права Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
Зауваження: 1. Не отримало належного висвітлення питання співвідношення форм договірної відповідальності із способами захисту цивільних прав у договірних зобов'язаннях.

Результати голосування:

«За» 5 членів ради.

«Проти» немає.

«Утрималися» немає.

На підставі результатів голосування спеціалізована вчена рада ДФ 58.082.039 прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії **Мартинюку Юрію Володимировичу** з галузі знань 08 – Право за спеціальністю 081 – Право.

Голова спеціалізованої
вченої ради

Ірина ЛУКАСЕВИЧ-КРУТНИК